

2021.m.g.-2022.m.g.

DAUGAVPILS PILSĒTAS BJC "JAUNĪBA"
pulciņa "Mezglošana"
interešu izglītības skolotāja - Anna Skrobova
METODISKĀ IZSTRĀDNE
"IDEJU KASTE"

DEFINĪCIJA

"Fast fashion" jeb
"ātrās modes"
radītās sociālās un
vides problēmas

Līdzīgi kā "fast food" jeb ātrās uzkodas nav veselīgas mūsu organismam, "fast fashion" jeb "ātrā mode" nav draudzīga nedz videi, nedz cilvēkam. Taču, ja par pārtikas ietekmi uz cilvēka veselību runājam bieži, tad par "ātrās modes" radītajām sociālajām un vides problēmām sākam runāt tikai pēdējos gados.

- RECULE- Pārstrādā!
- REUSE- Izmanto atkārtoti!
- REDUCE- Samazini pirkšanas apjomu!
- REPUPROSE- Pielāgo nevajadzīgo apgērbu citam mērķim, piemēram, auduma atgriezumus izmanto putekļu lupatiņām, nolietoto gultasveļu atdod dzīvnieku patversmēm, utt.!
- REFUSE- Īrē, nevis pērc jaunu!
- REPAIR- Salabo, nevis izmet!
- RETHINK- Seko līdzi, kur, kā un kas ražojis apgērbu, ko vēlies iegādāties!

SEPTIŅU "R" PRINCIPS

Metodiskās izstrādnes anotācija

Jebkuru nolietoto, bojāto, apnikušo apģērbu var pārveidot par kaut ko jaunu un unikālu. NEBAIDIES, UZDROŠINIES!

Metodiskās izstrādnes uzdevumi:

Izglītojošs - iemācīt audzēkņus materiālu ekonomiju, materiālu otrreizējās izmantošanas iespējas.

Attīstošs - veicināt abstraktas un radošas domāšanas attīstību, interesi pret apģērba dizainu, attīstīt roku sīko motoriku, kura veicina prāta spēju attīstību.

Izzinošs - iepazīstināt ar tādiem jēdzieniem kā "Fast Fashion", apģērba dizains, interjera dizains.

Audzināšanas - veicināt mākslinieciski-estētiskās gaumes un kārtīguma audzināšanu, attīstīt analīzes un radoša darba izpildes laikā pašnovērtējuma spējas.

Mērķauditorija: Ikviens bērns, kas vēlas paplašināt savu redzesloku, un kuru vecums no 8 līdz 16 gadam, bez priekšzināšanām.

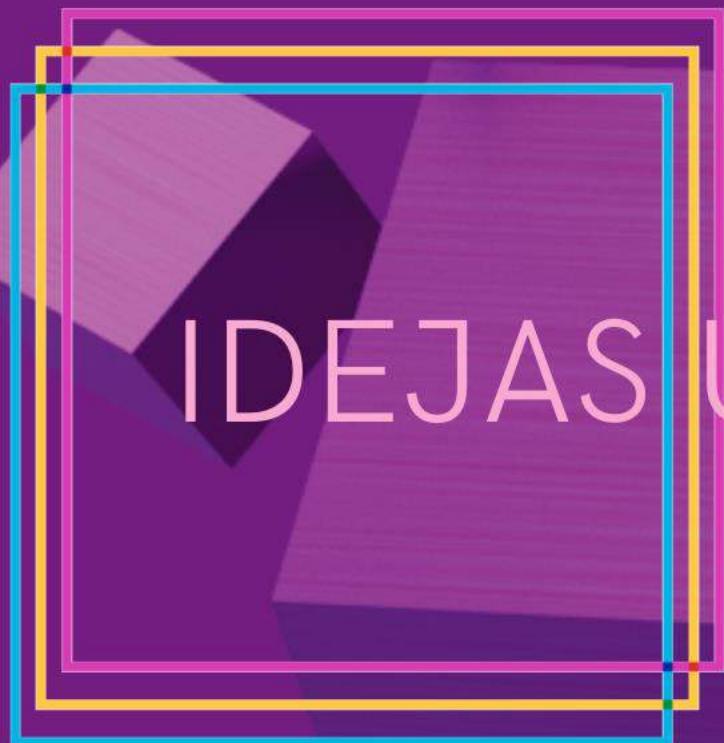

0% atkritumi
+ 0% maksājumu
+ 0% šūšana
= 100% jauna lieta

IDEJAS UN LIETAS PRIEKŠ TEVIS

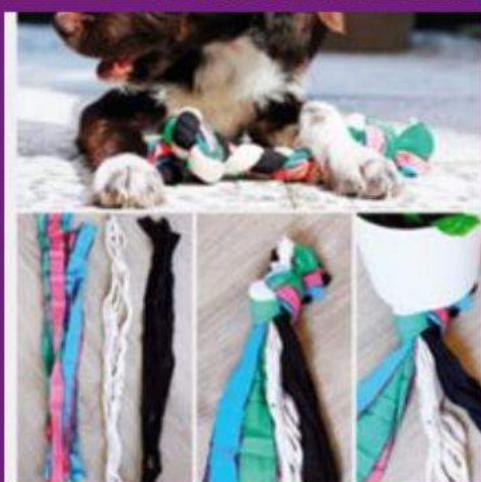
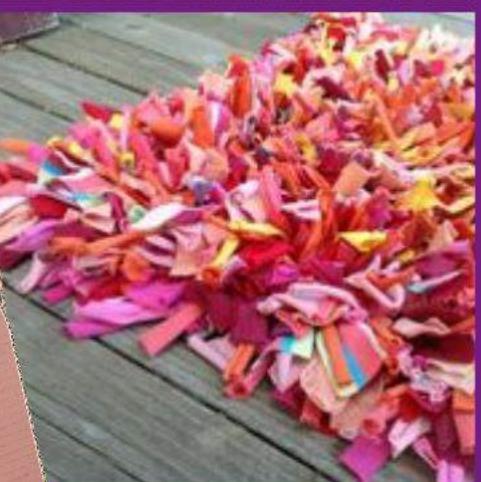

IDEJAS JŪSU MĀJĀM
un
JŪSU MĪLUĻIEM

"FAST FASHION" ĪSUMĀ PAR PROBLĒMU

Latvijas tirgū ik gadu nonāk 20 000-25 000 tonnu jauna un lietota apgērba jeb 14,3 kg apgērba uz vienu iedzīvotāju, arvien palielinot tekstiliju daudzumu, kas potenciāli draud kļūt par atkritumiem. Patlaban trešdaļa iedzīvotāju liekās drēbes izmet sadzīves atkritumos, nevis nodod atkārtotai lietošanai vai pārstrādei. Tekstilmateriālu dalītā savākšana Latvijā obligāta būs pēc pieciem gadiem.

ĪSUMĀ

- No 2025. gada Eiropas Savienības dalībvalstīm, arī Latvijai, būs jānodrošina dalīta savākšana tekstilmateriālam.
- 3-5% no poligonos noglabājamā atkritumu apjoma ir tekstilizstrādājumi.
- Sintētiskās šķiedras, no kurām ražo 60% tekstilizstrādājumu, sadalās 200 gadu laikā.
- Strauji pieaug tieši lietoto apgērbu nonākšana Latvijas tirgū – pērn importa apjoms sasniedz 15,5 tūkstošus tonnu.
- Pilotprojekta laikā sešos mēnešos savākts būtisks apjoms – 108,5 tonnas apgērba, apavu un mājas tekstila.
- Pēc Vieglās rūpniecības uzņēmumu asociācijas aprēķiniem, pārstrādei var noderēt 30% apgērba.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2018/851, kas pieņemta 2018. gada 30. maijā, ar kuru grozīta Direktīva 2008/98 par atkritumiem, paredz, ka no 2025. gada Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm, arī Latvijai, būs jānodrošina dalīta savākšana tekstilmateriālam.

TEKSTILIZSTRĀDĀJUMU IETEKME UZ VIDI

Ik gadu, mazgājot sintētiskus materiālus, okeānā izdalās

0,5

miljoni tonnu
mikrošķiedru.

Tie ir

35 %

primārās mikroplastmasas,
nonāk vide.

Avoti: EVA (2019), EPRS (2017)

TEKSTILIZSTRĀDĀJUMU IETEKME UZ VIDI

2015. gadā apgērbu
un tekstila rūpniecībā
izmantoti

79

iljardi
kubikmetru
ūdens.

Viena T-krekla
izgatavošanai

2700
litru
ūdens.

Ar šādu dzeramā ūdens
daudzumu viens cilvēks
var izdzivot 2,5 gadius.

Avoti: EPRS (2019, 2020)

A large, sprawling pile of discarded clothing and textile waste, including various fabrics, garments, and even a small white teddy bear, set against a backdrop of a city street and buildings.

*Tekstilmateriālu apjoms tikai pieaug:
kopumā pasaulē palielinās tekstila
patēriņš, cilvēku paradumus ietekmē ātrā
mode, lētais apģērbs un apavi, kā arī plašā
interneta veikalu darbība.*

LV

PiEVIENOJiES MUMS ar jaUNĀM
idejāM
UN kopā palīdzĒsim
mūsu mazajai Latvijai!

LIELS PALDIES!